

18. december 2019

J.nr. 2019-520-0006

Dok.nr. 139608

vih

Vejledning til bekendtgørelse nr. 1509 af 18. december 2019 om videregivelse af personoplysninger omfattet af databeskyttelseslovens § 10, stk. 1, og 2

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1: Bekendtgørelsen finder anvendelse ved *videregivelse fra* en dataansvarlig ("den afgivende dataansvarlige"), der har indsamlet og behandlet personoplysninger i statistisk eller videnskabeligt øjemed efter databeskyttelseslovens § 10, stk. 1, og databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, *til en anden* dataansvarlig ("den modtagende dataansvarlige"), der fremadrettet ligeledes vil behandle oplysningerne i statistisk eller videnskabeligt øjemed.

Bekendtgørelsens anvendelsesområde svarer således til databeskyttelseslovens § 10, stk. 2, hvoraf det fremgår, at oplysninger behandlet efter databeskyttelseslovens § 10, stk. 1, ikke senere må behandles i andet end statistisk eller videnskabeligt øjemed. Det samme gælder behandling af andre oplysninger, som alene foretages i statistisk eller videnskabeligt øjemed efter databeskyttelsesforordningens artikel 6.

"Videregivelse" forstås efter databeskyttelsesloven som en overførsel til en ny selvstændig dataansvarlig. Bekendtgørelsen finder således ikke anvendelse ved overladelse til en databehandler eller ved en viderebehandling internt hos den dataansvarlige. I disse tilfælde finder formålsbegrænsningen i databeskyttelseslovens § 10, stk. 2, imidlertid fortsat anvendelse.

Den afgivende dataansvarliges overholdelse af bekendtgørelsen skal kunne dokumenteres, for eksempel i form af procedurebeskrivelser og autorisationsordninger. Dokumentationen for den modtagende dataansvarliges overholdelse af bekendtgørelsen er særskilt reguleret i §§ 8 og 9. Herudover vil forhold, der ikke er omfattet af bekendtgørelsen, være reguleret af de almindelige regler i databeskyttelsesforordningen og for visse dataansvarlige databeskyttelsesloven. Det gælder for eksempel den modtagende dataansvarliges behandling af personoplysningerne efter videregivelsen.

Kapitel 2

Den afgivende dataansvarliges forpligtelser

§ 2: Der må kun videregives personoplysninger, når det er nødvendigt for den modtagende dataansvarliges udførelse af statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning.

Stk. 2. Oplysningerne må ikke senere behandles i andet end videnskabeligt eller statistisk øjemed.

Stk. 3. Hvis den afgivende dataansvarlige over for den registrerede har oplyst, at oplysningerne ikke vil blive videregivet, må der ikke ske videregivelse.

Bekendtgørelsens § 2, stk. 1, gengiver princippet om dataminimering i forbindelse med vurderingen af, hvilke personoplysninger der skal videregives.

Stk. 1 indebærer, at den afgivende dataansvarlige skal foretage en indledende vurdering af, hvilke personoplysninger der er nødvendige for den modtagende dataansvarliges statistiske eller videnskabelige undersøgelse.

Den afgivende dataansvarlige skal kunne dokumentere, at der er taget stilling til omfanget af videregivelsen, og at denne ikke er sket uden indledende overvejelser. Den afgivende dataansvarlige bør afklare omfanget af behovet for videregivelsen i samarbejde med den modtagende dataansvarlige, inden videregivelsen finder sted. Der henvises endvidere til den særskilte vurdering, der skal foretages efter § 4.

Datatilsynet vil for eksempel ikke anse § 2, stk. 1, for opfyldt, hvis videregivelsen omfatter personoplysninger om strafbare forhold, efter at den modtagende dataansvarlige har oplyst, at undersøgelsen udelukkende vedrører korrelation mellem postnummer og helbredsforhold.

§ 2, stk. 1, skal læses i sammenhæng med § 12, idet vilkårene begge er udtryk for princippet om dataminimering i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c. Den afgivende dataansvarlige vil efter § 2, stk. 1, være tildelt et betragteligt skøn i vurderingen af, hvilke oplysninger der på baggrund af dialogen med den modtagende dataansvarlige kan videregives i det indledende stadie af den videnskabelige eller statistiske undersøgelse. Bekendtgørelsens § 12 vil herefter fordrer en nærmere, løbende vurdering af oplysningernes nødvendighed hos den modtagende dataansvarlige efter videregivelsen.

Bekendtgørelsens § 2, stk. 2, afspejler formålsbegrænsningen i databeskyttelseslovens § 10, stk. 2. § 2, stk. 2, kan læses i sammenhæng med § 8.

Formålsbegrænsningen indebærer for det første, at der kun kan ske behandling, herunder videregivelse, på baggrund af behandlingshjemlerne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, i statistisk eller videnskabeligt øjemed, og databeskyttelseslovens § 10, stk. 1. Dette udelukker blandt andet anvendelse af personoplysningerne til konkret sagsbehandling eller markedsføring over for de registrerede.

For det andet indebærer formålsbegrænsningen, at de dataansvarlige ikke senere kan behandle, herunder videregive, personoplysningerne til et andet formål end videnskabelige eller statistiske formål ved at indhente de registreredes samtykke til en viderebehandling til det nye formål. Hvis de dataansvarlige ønsker en sådan viderebehandling, er det nødvendigt at indsamle personoplysningerne på ny hos den registrerede eller fra det oprindelige register på baggrund af den nye hjemmel.

Der kan fastsættes fravigelser fra formålsbegrænsningen efter databeskyttelseslovens § 10, stk. 5, hvorefter sundhedsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger omfattet af stk. 1 og 2, som er behandlet med henblik på at udføre sundhedsfaglige statistiske og videnskabelige undersøgelser, senere kan behandles i andet end

statistisk eller videnskabeligt øjemed, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til varetagelse af den registreredes vitale interesser. Muligheden for at fastsætte sådanne regler er endnu ikke udnyttet.

Det er endvidere forudsat i databeskyttelseslovens § 14, at der altid kan ske overførsel til arkiv, hvis betingelserne i arkivlovgivningen er opfyldt. Overførslen til et arkiv, for eksempel Rigsarkivet, vil ikke være omfattet af vilkårene.

Bekendtgørelsens § 2, stk. 3, har til formål så vidt muligt at sikre, at den dataansvarlige ikke videregiver personoplysninger i et større omfang, end hvad den registrerede med rette kunne forvente.

Bestemmelsen finder kun anvendelse, hvis den dataansvarlige *udtrykkeligt* har oplyst den registrerede, at der *ikke* vil ske videregivelse.

Videregivelsen kan således stadig finde sted, hvis den registrerede slet ikke har fået oplysninger om videregivelsen, for eksempel fordi den afgivende dataansvarlige på tidspunktet for indsamlingen ikke var bekendt med, at videregivelsen ville blive aktuel, eller fordi den registrerede ikke har fået meddelelse i forbindelse med den afgivende dataansvarliges indsamling af personoplysninger, for eksempel fordi undtagelsen i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b, har fundet anvendelse.

Videregivelsen kan tilsvarende finde sted, hvis den registrerede er blevet oplyst om, at der vil ske videregivelse til en eller flere andre konkrete dataansvarlige, og det senere viser sig, at det også er relevant at videregive til den modtagende dataansvarlige.

Forbuddet er således først og fremmest relevant, hvis der er sket indsamling af oplysninger hos den registrerede, og den registrerede er blevet underrettet efter databeskyttelsesforordningens artikel 13. Videregivelsen kan for eksempel ikke finde sted, hvis den afgivende dataansvarlige i forbindelse med underretning ved indsamling efter databeskyttelsesforordningens artikel 13 har oplyst den registrerede, at personoplysninger kun vil blive behandlet af "under tegnede" eller tilsvarende formulering.

Den afgivende dataansvarlige skal således foretage en konkret vurdering af, om den registrerede er blevet givet en berettiget forventning om, at der ikke ville ske videregivelse af personoplysninger om denne.

§ 3: *Videregivelse af personoplysninger skal ske i pseudonymiseret form, således at oplysningerne ikke er umiddelbart personhenførbare for den modtagende dataansvarlige, jf. dog § 4.*

Bekendtgørelsens § 3 har til formål at begrænse risici for den registreredes rettigheder som følge af den vidtgående adgang til videregivelse af personoplysninger til statistiske eller videnskabelige formål. Bestemmelsen fastlægger således, at der som udgangspunkt altid skal ske pseudonymisering, inden videregivelsen finder sted, jf. dog § 4.

Det afgørende for, at pseudonymisering kan anses for sket, er, at den registrerede ikke længere kan identificeres umiddelbart og direkte af modtageren.

Pseudonymisering kan bestå i, at personnavne, personnumre, adresser og andre personoplysninger, der kan anvendes til *umiddelbart* og *direkte* at identificere enkeltpersoner, udskilles til et særskilt dokument ("de supplerende oplysninger"). De udskilte oplysninger kan herefter erstattes i deres oprindelige sammenhæng af koder ("de pseudonymiserede oplysninger").

Pseudonymisering kan være tilstrækkelig, selv om nogen, der i forvejen kender oplysningerne – for eksempel den registreredes familie eller den dataansvarlige, der oprindeligt udleverede oplysningerne til den afgivende dataansvarlige – kan identificere den person, som oplysningerne vedrører.

Pseudonymisering er ikke i databeskyttelsesretten det samme som anonymisering. Sidstnævnte indebærer, at der sker en *uigenkaldelig* sletning af de oplysninger, der gør det muligt at identificere enkeltpersoner. Behandling af anonymiserede oplysninger er ikke omfattet af databeskyttelsesforordningen, jf. forordningens artikel 2, stk. 1.

§ 4: Hvis det er strengt nødvendigt for udførelsen af den statistiske eller videnskabelige undersøgelse, at den enkelte registrerede kan identificeres, kan supplerende oplysninger videregives, således at personoplysningerne kan henføres til bestemte fysiske personer.

Stk. 2. De supplerende oplysninger skal i videst muligt omfang videregives adskilt fra personoplysningerne til en autoriseret person hos den modtagende dataansvarlige, jf. § 10.

Bekendtgørelsens § 4, stk. 1, har til formål at sikre, at § 3 ikke hindrer i den frie forskning, idet der fastsættes en undtagelse til hovedreglen om videregivelse af pseudonymiserede oplysninger.

De supplerende oplysninger vil kunne videregives, således at den modtagende dataansvarlige kan identificere enkeltpersoner umiddelbart og direkte, hvis dette er strengt nødvendigt af hensyn til den videnskabelige eller statistiske undersøgelse. Det gælder også, hvis pseudonymisering ikke praktisk lader sig gøre.

Den afgivende dataansvarlige skal, svarende til den vurdering, der skal foretages efter § 2, i samarbejde med den modtagende dataansvarlige foretage en fælles, konkret og særskilt vurdering af nødvendigheden af de supplerende oplysninger for undersøgelsen/viderebehandlingen.

Det vil være nødvendigt at videregive de supplerende oplysninger, hvis undersøgelsen slet ikke kan udføres med de pseudonymiserede oplysninger alene, for eksempel hvis formålet med videregivelsen er, at oplysningerne skal anvendes til at berige andre oplysninger om de registrerede.

Omvendt vil det ikke være tilstrækkeligt, at de supplerende oplysninger videregives af rent pragmatiske hensyn, herunder at pseudonymiseringen indebærer et betragteligt ressourceforbrug.

Bekendtgørelsens § 4, stk. 2, tjener til at sikre den registreredes rettigheder ved at kræve en særskilt sikkerhedsforanstaltning ved videregivelsen af de supplerende oplysninger.

Adskillelse af de supplerende oplysninger fra de pseudonymiserede oplysninger skal være effektiv. Det er for eksempel ikke tilstrækkeligt, at oplysningerne fremgår to forskellige steder i det samme dokument.

Det bør endvidere sikres, at den kreds, der har adgang til de supplerende oplysninger, så vidt muligt begrænses til en snævrere personkreds end den, der i øvrigt har adgang til de pseudonymiserede oplysninger.

§ 5: Hvis personoplysningerne videregives ved overførsel over internettet eller andet eksternt netværk, skal den afgivende dataansvarlige træffe passende sikkerhedsforanstaltninger.

§ 6: Ved transmission af fortrolige og følsomme personoplysninger over internettet eller eksterne netværk skal den dataansvarlige som minimum anvende passende kryptering.

Side 5 af 8

Bekendtgørelsens §§ 5 og 6 indskærper behovet for foranstaltninger til at imødegå de særlige risici, som følger af en overførsel over eksterne netværk, som den afgivende og modtagende dataansvarlige ikke har kontrol over.

Ved overførsel af fortrolige og følsomme personoplysninger over internettet eller eksterne netværk, henvises de dataansvarlige til Datatilsynets vejledende udtalelse om kryptering.¹

§ 7: Der skal i øvrigt i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 32 gennemføres passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau, implementeringsomkostninger og den pågældende behandlings karakter, omfang, sammenhæng og formål samt risiciene af varierende sandsynlighed og alvor for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder med henblik på at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til disse risici.

Bekendtgørelsens § 7 gentager kravet om, at den afgivende dataansvarlige altid skal foretage en risikovurdering ved behandling, herunder videregivelse, af personoplysninger. Den dataansvarlige vil almindeligvis kunne udarbejde en generel risikovurdering for behandling af personoplysninger omfattet af bekendtgørelsen, da både kategorien af personoplysninger og behandlingens karakter vil være ensartede. Bekendtgørelsen skal i den forbindelse anses som minimumskrav, hvor den afgivende dataansvarliges risikovurdering kan medføre, at der skal træffes yderligere tekniske og organisatoriske foranstaltninger.

§ 8: Det skal inden videregivelsen påses, at personoplysningerne udelukkende videreanvendes til statistiske eller videnskabelige undersøgelser. Endvidere skal det påses, at den modtagende dataansvarlige overholder §§ 10-14.

Bekendtgørelsens § 8 har til formål at sikre, at den afgivende dataansvarlige orienterer om, og den modtagende dataansvarlige erklærer sig indforstået med, formålsbegrænsningen i databeskyttelseslovens § 10, stk. 2, og bekendtgørelsen, inden videregivelsen finder sted.

Det vil som udgangspunkt være tilstrækkeligt at lægge den modtagende dataansvarliges udsagn til grund, da den modtagende dataansvarlige under alle omstændigheder vil være forpligtet af databeskyttelsesforordningen, medmindre videregivelsen forudsætter Datatilsynets tilladelse efter databeskyttelseslovens § 10, stk. 3, nr. 1, hvor Datatilsynet fastsætter særlige vilkår.

Den afgivende dataansvarlige vil som minimum skulle orientere om og få bekræftet den modtagende dataansvarliges kendskab til bekendtgørelsens indhold, jf. også § 9. I tilfælde, hvor den modtagende dataansvarlige er omfattet af databeskyttelsesloven, jf. databeskyttelseslovens § 4, vil det være tilstrækkeligt for den afgivende dataansvarlige at oplyse dette.

Den afgivende dataansvarlige er ikke forpligtet af § 8, efter at videregivelsen har fundet sted, jf. dog § 9 om dokumentationsforpligtelsen. Den afgivende dataansvarlige er således ikke ansvarlig for den modtagende dataansvarliges manglende overholdelse af databeskyttelsesreglerne eller forpligtet til at foretage efterfølgende undersøgelser af den modtagende dataansvarliges behandling af personoplysninger.

¹ Datatilsynets vejledninger om transmission af personoplysninger via eksterne netværk kan findes på tilsynets hjemmeside under **Generelt om databeskyttelse** → **Persondatasikkerhed** eller ved søgning på "Transmission af personoplysninger"

§ 9: *Fra tidspunktet for videregivelsen skal det kunne dokumenteres, at § 8 er overholdt. Dokumentation skal ske ved indhentelse af en skriftligt begrundet erklæring eller lignende fra den modtagende dataansvarlige.*

Bekendtgørelsens § 9 skal sikre, at den afgivende dataansvarlige, efter at videregivelsen har fundet sted, kan dokumentere, at videregivelsen er sket i overensstemmelse med § 8, herunder at den modtagende dataansvarlige havde erklæret sig indforstået med databeskyttelseslovens § 10, stk. 2, samt bekendtgørelsen.

Dette indebærer, at der på tidspunktet for videregivelsen skal foreligge en dateret og skriftligt begrundet erklæring eller tilsvarende fra den modtagende dataansvarlige, hvor denne bekræfter overholdelsen af bekendtgørelsens §§ 10-14 samt bekræfter, at oplysningerne alene vil blive behandlet til videnskabelige eller statistiske undersøgelser.

Dokumentationen kan også omfatte de overvejelser og undersøgelser, herunder relevante drøftelser med den modtagende dataansvarlige, der er foretaget i forbindelse med videregivelsen.

Som følge af databeskyttelseslovens § 41, stk. 7, om forældelse vil kravet om dokumentation senest ophøre efter fem år. Kravet kan dog efter en konkret vurdering ophøre tidligere, for eksempel hvis den modtagende dataansvarliges undersøgelse er afsluttet kort efter videregivelsen, og oplysningerne er blevet slettet eller tilsvarende, jf. § 14.

Kapitel 3

Den modtagende dataansvarlige

§ 10: *Videregivelse skal ske til personer, som af den modtagende dataansvarlige er autoriseret til at have adgang til de pågældende personoplysninger. Der må kun autoriseres personer, der er beskæftiget med personoplysningerne. De enkelte personer må ikke autoriseres til anvendelser, som de ikke har behov for.*

§ 10 har til formål at sikre, at kun personer, der har behov for at anvende personoplysningerne, autoriseres hertil, samt at sikre, at uautoriserede personer ikke får adgang til personoplysningerne.

Autorisation kan være enhver formel autorisationsordning og –arbejdsgang, som er opstillet af den modtagende dataansvarlige.

Den modtagende dataansvarlige skal have taget stilling til, hvilke personer der som følge af den statistiske eller videnskabelige undersøgelse har et behov for at anvende personoplysningerne, og hvilket omfang dette behov har. Som følge heraf kan den modtagende dataansvarlige tildele personer en differentieret adgang til personoplysningerne efter det individuelle behov.

Hvis den modtagende dataansvarlige alene er én person, har bestemmelsen ikke nogen særskilt betydning.

§ 11: *Der skal gives den fornødne instruktion til de medarbejdere, som har adgang til personoplysningerne. Medarbejderne skal i den forbindelse gøres bekendt med, at personoplysningerne alene må behandles med henblik på udførelse af statistiske eller videnskabelige under-*

søgelse, og at personoplysningerne ikke senere må behandles i andet end videnskabeligt eller statistisk øjemed.

Side 7 af 8

Bekendtgørelsens § 11 har til formål at sikre, at alle medarbejdere, der er autoriseret af den modtagende dataansvarlige efter § 10, er i stand til at behandle oplysningerne i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne.

Den fornødne instruktion kan blandt andet ske i form af løbende uddannelse, instruktion og besvarelse af medarbejderes spørgsmål om datasikkerhed.

De relevante medarbejdere skal i den forbindelse gøres bekendt med indholdet af bekendtgørelsen og databeskyttelsesreglerne i øvrigt.

Der henvises til Datatilsynets [vejledning om behandlingssikkerhed](#) afsnit 3.3.5. Anvendelsen af databehandlere er ikke omfattet af bestemmelsen og er selvstændigt reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 28.

§ 12: *Der må ikke behandles flere oplysninger, end hvad der er nødvendigt af hensyn til udførelsen af den statistiske eller videnskabelige undersøgelse. Efter modtagelsen af oplysningerne skal personoplysninger, der ikke er nødvendige af hensyn til den statistiske eller videnskabelige undersøgelse, hurtigst muligt slettes, tilintetgøres eller tilbageleveres.*

Bekendtgørelsens § 12 har til formål at sikre, at princippet om dataminimering og princippet om opbevaringsbegrænsning varetages, efter at videregivelsen har fundet sted.

Den modtagende dataansvarlige skal således foretage en løbende vurdering af, hvilke oplysninger der er nødvendige for udførelsen af undersøgelsen, og slette oplysninger, der er unødvendige. Der henvises til vejledningen til § 2, stk. 1.

Ved konstatering af, at visse oplysninger ikke længere er nødvendige for udførelsen af undersøgelsen, henvises den modtagende dataansvarlige til vejledningen til § 14.

§ 13: *Der skal i øvrigt i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 32 gennemføres passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau, implementeringsomkostninger og den pågældende behandlings karakter, omfang, sammenhæng og formål samt risiciene af varierende sandsynlighed og alvor for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder med henblik på at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til disse risici.*

§ 13 gentager kravet om en risikovurdering i forbindelse med den modtagende dataansvarliges behandling af de videregivne oplysninger.

Der henvises generelt til Datatilsynets [vejledning om behandlingssikkerhed](#).

§ 14: *Personoplysninger skal ved undersøgelsens afslutning slettes, anonymiseres, tilintetgøres eller tilbageleveres, således at det efterfølgende ikke er muligt at identificere fysiske personer ud fra oplysningerne eller i kombination med andre oplysninger. Alternativt kan personoplysningerne overføres til opbevaring i arkiv efter reglerne i den danske arkivlovgivning.*

Det følger af de almindelige databeskyttelsesretlige principper, at enhver behandling af personoplysninger skal ophøre, når den ikke længere er nødvendig for det udtrykkeligt angivne formål med behandlingen.

Eftersom behandlingen omfattet af bekendtgørelsen sker med henblik på gennemførelse af en statistisk eller videnskabelig undersøgelse, vil afslutningen af denne undersøgelse medføre, at behandlingen skal ophøre. Det vil sige, at den modtagende dataansvarlige skal slette, anonymisere, tilintetgøre eller eventuelt tilbagelevere alle personoplysninger, som denne kom i besiddelse af som følge af videregivelsen. I det omfang arkivlovgivningen finder anvendelse, kan der herudover ske overførsel til opbevaring i arkiv.

En statistisk eller videnskabelig undersøgelse vil blive anset for afsluttet, når der ikke længere er et konkret og sagligt formål med behandlingen. Bestemmelsen nødvendiggør imidlertid ikke sletning m.m. ved afslutningen af enkelte stadier af undersøgelsen, jf. dog § 12. Bestemmelsen udelukker heller ikke, at der i løbet af en statistisk eller videnskabelig undersøgelse kan opstå nye spørgsmål af statistisk eller videnskabelig karakter, som ønskes afdækket ved undersøgelsen, eller at man som en del af undersøgelsen ønsker at følge op de foreløbige resultater i fremtiden, for eksempel med henblik på at undersøge en senere udvikling af undersøgelsens resultater.

Det vil ikke anses som et konkret og sagligt formål, at personoplysningerne kunne blive nødvendige for en hypotetisk, fremtidig statistisk eller videnskabelig undersøgelse.

Kapitel 4

Straf

§ 15. *Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes overtrædelse af §§ 2-9 med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.*

Den afgivende dataansvarliges overtrædelse af bekendtgørelsen kan straffes.

Hvis den modtagende dataansvarlige overtræder bestemmelserne i §§ 10-14, vil denne kunne straffes for overtrædelse af databeskyttelsesforordningen eller databeskyttelsesloven, jf. lovens § 41.